Fon Temini Ücreti İadesi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İzmir BAM 17. Hukuk Dairesi	05.03.2026	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2022/1887	2026/581	TBK 77, TMK 6, HMK 190, HMK 353/1-b-1

ÖZET

Yurt dışından finansman temini için danışmanlık alan şirketin, garanti verilmeyen ve ifa edildiği kabul edilen danışmanlık bedelinin iadesi reddedildi; mali kaynak sağlanamazsa iadesi kararlaştırılan limit performans ücretinin iadesi onaylandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/yurt-disi-fon-temini-danismanlik-ucreti-iadesi-bam-2026-581/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İZMİR

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

17. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO : 2022/1887

KARAR NO : 2026/581

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

B Ö L G E A D L İ Y E M A H K E M E S İ K A R A R I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İZMİR 3. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ : 31/05/2022

NUMARASI : 2017/763 Esas 2022/432 Karar

2017/763 ESAS SAYILI ASIL DOSYADA;

DAVA : Alacak (Ticari Satımdan Kaynaklanan)

BİRLEŞEN 2017/1032 ESAS SAYILI DOSYADA;

DAVA : Alacak (Ticari Satımdan Kaynaklanan)

BAM KARAR TARİHİ : 05/03/2026

KARAR YAZIM TARİHİ : 05/03/2026

Asıl dava davacı vekili ile birleşen dava davalı vekili tarafından yukarıda belirtilen karara karşı istinaf yasa yoluna başvurulması üzerine, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 352. maddesi uyarınca yapılan ön inceleme sonucu eksiklik bulunmadığı anlaşılmakla; inceleme aşamasına geçildi. İncelemenin dosya üzerinde yapılmasına karar verildikten sonra dosya incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVA: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle;müvekkili şirket ile davalı şirket arasında 10.07.2015 tarihli Finansal Danışmanlık Hizmet Sözleşmesi akdedildiğini, davalı şirketin sözleşme hükümleri çerçevesinde müvekkili şirkete müşavirlik ve finansal danışmanlık hizmeti sunmayı taahhüt ettiğini, müvekkili şirketin ise bu edimin karşılığı olarak davalıya 15.000 Euro+Kdv ödemeyi taahhüt ettiğini, müvekkilinin ....bank ....Şubesi nezdinde bulunan hesabından 10.07.2015 tarihinde davalı banka hesabına o günkü döviz kuru üzerinden 15.000-Euro karşılığı 44.575,50-TL, 7.912,08-TL kur farkı olmak üzere toplam 52.487,58-TL ödeme yaptığını, davalı tarafından sözleşmenin edimleri yerine getirilmemiş olduğundan müvekkilinin ödemesi ile davalı tarafın sebepsiz zenginleştiğini, davalı tarafın mal varlığının müvekkili şirketin mal varlığı aleyhine çoğaldığını, ayrıca .... Şirketler grubuna dahil şirketlerden olan... . ...A.Ş. ile davalı şirket arasında da danışmanlık sözleşmesi imzalandığını, bu sözleşmeye istinaden davalıya hizmet bedeli teminatı olarak 15.000-Usd karşılığı 45.075-TL, kur farkı 7.661,52-TL ödendiği ancak aynı şekilde karşılığında hizmet ifa edilmediğini, davalı şirketin yapılan sözleşmeye istinaden kestiği faturanın ticari kayıtlarında mevcut olduğunu, davalı şirketin bedelini teslim aldığı halde yükümlü olduğu hizmet ifasını gerçekleştirmediğini, bu doğrultuda hiçbir girişimde dahi bulunmadığını, aldığı bedeli de iade etmediğini, davalı şirkete ve müdürü....'a İzmir 5.Noterliği'nden keşide edilen 13 Aralık 2016 tarih 16984 yevmiye numaralı ihtarnamesi ile sözleşme gereği olan yükümlülüklerini yerine getirmemiş olduğu, bu nedenle ödenen bedelin taraflarına iade edilmesi ihtarının yapıldığını, ancak bila tebliğ iade olunan ihtarnameye ilişkin tebligat evrağından davalının adresinden taşınmış olduğunun öğrenildiğini, ...'a gönderilen ihtarnamenin ise adresinde 14.12.2016 tarihinde tebliğ edildiğini beyanla davaya konu sözleşme sebebiyle her türlü tazminat ve fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla davalı şirkete ödenen 52.487,58-TL'nin ödenme tarihinden itibaren avans faizi ile birlikte müvekkili şirkete iadesine, paranın davalı şirketten alınarak müvekkili şirkete ödenmesine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalı şirket üzerinde bırakılmasına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP: Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; davacı tarafça davaya konu edilen tutarın 44.575-TL ana para alacağına dayalı olduğunu, eklenen 7.912,08 TL' nin ise kur farkı olarak açıklandığını, oysa eklenen bu rakamın KDV miktarı olup bu miktarın devlete ödenen vergi ile ilgili olduğunu, herhangi bir alacağın konusu olmadığını, davaya esas tutarın Danışmanlık bedeli olarak faturalandırıldığını, bugüne kadar da herhangi bir itiraz gelmediğini, kur farkı söz konusu olamayacağını çünkü 10.07.2015 tarihli sözleşmede 15.000-Euro+Kdv Karşılığı TL ifadesi olduğunu, davacının dayandığı delile göre davacı şirketin 22.09.2015 tarihli gönderisinin sadece 45.075-TL olduğunu, 7.661,52-TL olarak belirtilen ödemenin hiç yapılmadığını, söz konusu ödemenin her ne kadar davalı şirkete yapılmış ise de bu ödemenin sadece 37 dakika sonra ....'na gönderildiğini, bu şekilde dolaylı gönderildiğinin davacı şirketin bilgisi dahilinde olduğunu, davaya konu edilen para gönderiminin 23.11.2015 tarihli özleşmede belirtildiği gibi doğrudan ....'na yapıldığını, bu durumun davacının bilgisi, talimatı ve onayı çerçevesinde olduğunu, 7.661,52-TL gibi herhangi bir kur farkı transfer edilmediğini, belirtilen sözleşmenin ... ile davacı şirket arasında imzalandığını, davalı müvekkili şirketin bu sözleşmede taraf olmadığını,....'nun davalı şirketin imza yetkilisi veya hissedarı olmadığını, hukuki olarak davalı şirketle .... arasında bir bağ bulunmadığını, ...'nun davalı şirketin değil .... Yetkilisi ve Bağımsız Yatırımcı olarak sözleşmelere imza attığını, bu şirketin her ne kadar o tarihte davalı şirketin hissedarı idiyse de sonradan hissedar olma sıfatını da yitirdiğini, hukuki dayanak olarak ileri sürülen WCMA sözleşmesinin davalı şirket tarafından imzalanmadığını, bu itibarla açılan davanın müvekkili yönünden HMK 114/d ve HMK 114/h maddeleri açısından dava şartı bulunmadığını, 10.07.2015 tarihli sözleşmenin 7.maddesi gereği herhangi bir başarı garantisi vermediği onun dışında sözleşmede yer alan ve işin doğası gereği yapılması gereken tüm hizmetlerin davacıya verildiğini, sözleşmenin sonuç odaklı bir taahhüt içermediğini, davalının ilgili sözleşmenin vekalet ücreti bölümünde yatırımcı ilgisi sağlanmaz ise işbu danışmanlık ücretinin geri ödemeye tabi olmayacağının da ayrıca belirtildiğini, 10.07.2015 tarihli sözleşmenin 5.maddesi gereği davacının yükümlülüğü olarak gösterilen güncel bilgi ve belge sağlama yükümlülüğünü yerine getirmediğini,.... ile davacı arasında yapılan WCMA anlaşması çerçevesinde gönderilen bir para olmakla birlikte davalı müvekkili şirketin bu işlemde aracı Broker olması ve işlemleri ... nezdinde takip edebilmek amacıyla önce davalı şirket hesabına gönderildiğini, söz konusu paranın vakit geçirmeden ... ...'na gönderildiğini, sözleşme tarihinin 23.11.2015 olarak üzerinde yer aldığını, para transferinden 22.09.2015 tarihinden sonra yapılmış olması davacıların bu ilişkiyi ve paranın ....'na gönderildiğini bildiklerini ortaya koyduğunu, davanın öncelikle dava şartlarından yoksunluğu nedeniyle akabinde esastan reddine, yargılama giderleri ile vekalet ücretinin davacı üzerinde bırakılmasına karar verilmesini talep ve beyan etmiştir.

Birleşen İzmir 4.Asliye Ticaret Mahkemesinin 2017/1032 Esas sayılı dosyasında;

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkili şirket ile davalı şirket arasında 10.07.2015 tarihli Finansal Danışmanlık Hizmet Sözleşmesi akdedildiği, davalı şirketin sözleşme hükümleri çerçevesinde müvekkili şirkete müşavirlik ve finansal danışmanlık hizmeti sunmayı taahhüt ettiğini, müvekkili şirketin ise bu edimin karşılığı olarak davalıya 15.000 Euro+Kdv ödemeyi taahhüt ettiğini, müvekkilinin ...bank ... Şubesi nezdinde bulunan hesabından 10.07.2015 tarihinde davalı banka hesabına o günkü döviz kuru üzerinden 15.000-Euro karşılığı 44.575,50-TL ödediğini, Kdv si ile birlikte toplam 52.487,58-TL ödeme yaptığını, davalı tarafından sözleşmenin

edimleri yerine getirilmediğini, davalı şirketin uhdesindeki haksız kazanç nedeniyle sebepsiz zenginleştiğini, 15.000-Euro+Kdv karşılığı 52.487,58-TL'nin davacıya iadesi için İzmir 3.Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2017/763 Esas sayılı dosyası ile açılan davanın derdest olduğunu, ... Şirketler grubuna dahil şirketlerden olan....A.Ş. ile davalı şirket arasında da danışmanlık sözleşmesi imzalandığını, bu sözleşmeye istinaden davalı şirketin dava dışı şirkete karşı da danışmanlık hizmeti edimini üstlendiğini, ancak aynı şekilde .... A.Ş. ile arasındaki sözleşme gereği ifa etmesi gereken hizmeti ifa etmediğini, yapılan sözleşmeler gereği davacı şirketin finansman desteği kredi sağlama desteğini üstlendiğini, sağlanacak krediler için yurt dışında.... Bankasında açılacak hesaba yatırılmak üzere teminat olarak 15.000-Usd karşılığı 45.075-TL davalı şirketin hesabına yatırıldığını, davalı banka hesabı açıldıktan sonra ilk krediden .... A.Ş.'nin ondan sonra ki krediden ise dava dışı şirketin yararlandırılması yönünde taahhütte bulunduğunu, müvekkili şirketin ....bank ....Şubesinden 22.09.2015 tarihinde davalı şirketin banka hesabına 45.075-TL yatırıldığını, sözleşme ile kararlaştırılan ödeme yükümlülüğünün yerine getirdiğini, 10.07.2015 tarihinde ...bank ...Şubesi hesabından o günkü döviz kuru üzerinden 15.000 Euro karşılığı 44.575-TL ödeme yapıldığını, Kdv ödemesinin ayrıca ... Bankası .. Şubesi hesabından yapıldığını, davalı tarafından sözleşmenin edimleri yerine getirilmemiş olduğundan müvekkilinin ödemesi ile davalı tarafin sebepsiz zenginleştiğini, davalı tarafın mal varlığının müvekkili şirketin mal varlığı aleyhine çoğaldığını, davalı şirketin yapılan sözleşmeye istinaden kestiği faturanın ticari kayıtlarında mevcut olduğunu, davalı şirketin bedelini teslim aldığı halde yükümlü olduğu hizmet ifasını gerçekleştirmediğini, bu doğrultuda hiçbir girişimde dahi bulunmadığını, aldığı bedeli de iade etmediğini, davalı şirkete ve müdürü ....'na İzmir 5.Noterliği'nden keşide edilen 13 Aralık 2016 tarih 16984 yevmiye numaralı ihtarnamesi ile sözleşme gereği olan yükümlülüklerini yerine getirmemiş olduğu, bu nedenle ödenen bedelin taraflarına iade edilmesinin ihtar edildiğini, ancak bila tebliğ iade olunan ihtarnameye ilişkin tebligat evrağından davalının adresinden taşınmış olduğunun öğrenildiğini, ...'na gönderilen ihtarnamenin ise adresinde 14.12.2016 tarihinde tebliğ edildiğini beyanla her türlü tazminat ve fazlaya ilişkin haklan saklı kalmak kaydıyla davalarının kabulüne, davalı şirket hesabına yatırılan 15.000-USD karşılığı 45.075-TL'nin ödenme tarihinden itibaren avans faizi ile birlikte müvekkili şirkete iadesine, paranın davalı şirketten alınarak müvekkili şirkete ödenmesine, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalı şirket üzerinde bırakılmasına karar verilmesini talep ve beyan etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; davaya konu edilen tutarın 44.075-TL ana para alacağına dayalı olduğunu, oysa bahse konu davaya esas tutarın danışmanlık bedeli olarak sözleşme ile aynı gün faturalandığını ve bugüne kadar da herhangi bir itirazda gelmediğini, kur farkının söz konusu olamayacağını çünkü 10.07.2015 tarihli sözleşmede 15.000-Euro+Kdv karşılığı TL ifadesi olduğunu, davacının İzmir 3.Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2017/763 Esas sayılı dava dilekçesinde davaya konu edilen ikinci bir ödemeden bahsedildiğini ve bu ödemenin davalı şirkete hizmet bedeli teminatı olarak yapıldığının ifade edildiğini, bu ödemenin 15.000-Usd+Kdv olarak 45.075-TL olarak ödendiğinin belirtildiğini, davacının dayandığı delile göre davacı şirketin 22.09.2015 tarihli gönderisinin sadece 45.075-TL olduğunu, açılan bu davaya konu edilen para gönderiminin 23.11.2015 tarihli sözleşmede de belirtildiği gibi doğrudan ....'na yapıldığını, bu durumun davacının bilgisi, talimatı ve onayı çerçevesinde olduğunu, sözleşmenin .... ile davacı şirket arasında

imzalandığını, davalı müvekkili şirketin bu sözleşmede taraf olmadığını, söz konusu ödemenin her ne kadar davalı şirkete yapılmış ise de bu ödemenin sadece 37 dakika sonra.. ..'na gönderildiğini, ...'nun davalı şirketin imza yetkilisi veya hissedarı olmadığını, hukuki olarak davalı şirketle .... arasında bir bağ bulunmadığını, ...'nun davalı şirketin değil ... Yetkilisi ve Bağımsız Yatırımcı olarak sözleşmelere imza attığını, bu şirketin her ne kadar o tarihte davalı şirketin hissedarı idiyse de sonradan hissedar olma sıfatım da yitirdiğini, dava dilekçesinde önemli ölçüde hukuki dayanak olarak ileri sürülen WCMA sözleşmesinin davalı şirket tarafından imzalanmadığını, bu itibarla açılan davanın müvekkili yönünden HMK 114/d ve HMK 114/h maddeleri açısından dava şartı bulunmadığını, yetki itirazlarının olduğunu beyanla hukuken ve fiilen mesnetsiz olan bu davanın öncelikle dava şartlarından yoksunluğu nedeniyle akabinde esastan reddine, yargılama giderleri ile vekalet ücretinin davacı üzerinde bırakılmasına karar verilmesini talep ve beyan etmiştir.

Mahkememizce davalının yetki itirazının davalı tarafça davacı ile aralarındaki sözleşme inkar edilmediğinden HMK nın 10. maddesi gereğince sözleşmenin ifa yeri mahkemesi de yetkili olduğundan davacı şirketin yerleşim yeri İzmir olduğundan sözleşmenin ifa yerinin de İzmir olacağı anlaşıldığından reddine dair karar verilmiştir.

MAHKEMECE: "...,Mahkememizce yapılan yargılama sonucunda; tarafların iddia ve savunmaları, deliller ve tüm dosya kapsamına göre;

Asıl Dava; taraflar arasında tanzim edilen 10.07.2015 tarihli "Finansal Danışmanlık Hizmet Sözleşmesi " uyarınca davalının edimlerini yerine getirmemesi nedeniyle davacı tarafından hizmet bedeli olarak davalıya verilen 15.000,00-Euro ile kur farkı alacağının TL karşılığı olan 52.487,58 TL nin iadesi istemine ilişkin alacak davasıdır.

Birleşen Dava; taraflar arasında tanzim edilen 10.07.2015 tarihli "Finansal Danışmanlık Hizmet Sözleşmesi" uyarınca davalının finansman desteği, kredi sağlama edimlerini yerine getirmediği iddiasıyla davacı tarafından teminat olarak verilen 15.000,00-USD bedelin TL karşılığı olan 45.075,00-TL nin iadesi istemine ilişkin alacak davasıdır.

Taraflar arasında 10.07.2015 tarihli Finansal Danışmanlık Hizmet Sözleşmesi akdedildiği, sözleşme hükümleri çerçevesinde davalı şirketin davacı şirkete müşavirlik ve finansal danışmanlık hizmeti sunmayı taahhüt ettiği, davacının sözleşme gereği hizmet bedeli olarak davalıya 15.000 Euro+Kdv ödemeyi taahhüt ettiği, 10.07.2015 tarihinde davalı banka hesabına 15.000-Euro karşılığı 44.575,50-TL ve 7.912,08-TL kur farkı olmak üzere toplam 52.487,58-TL ödeme yapıldığı, davalı tarafından sözleşmenin edimleri yerine getirilmemiş olduğundan bahisle davacı tarafça davalı tarafın sebepsiz zenginleştiği iddiası ile ödenen bedelin iadesi talepli Mahkememize asıl davanın açıldığı, yine taraflar arasında akdedilen 10.07.2015 tarihli Finansal Danışmanlık Hizmet Sözleşmesi uyarınca sözleşme hükümleri çerçevesinde davalı şirketin davacı şirkete finansman desteği, kredi sağlama edimini taahhüt ettiği, davalı tarafça sağlanacak krediler için 15.000,00-USD teminat karşılığı olan 45.075,00-TL ' nin davacı tarafından davalıya ödendiği, davalı tarafından sözleşmenin edimleri yerine getirilmemiş olduğundan bahisle davacı tarafça davalı tarafın sebepsiz zenginleştiği iddiası ile ödenen teminat bedelinin iadesi talepli İzmir 4.Asliye Ticaret Mahkemesinde alacak davasının açıldığı, İzmir 4.Asliye Ticaret Mahkemesinin 08/02/2018

tarih 2017/1032 E. 2018/118 K. Sayılı kararı ile; her iki dosya taraflarının ve ihtilafın çözülmesinde aynı sözleşme hükümlerinin incelenecek olması nedeniyle Mahkememiz asıl dava dosyası ile birleştirilmesine karar verildiği, yargılamaya mahkememiz asıl dava dosyası üzerinden devam olunduğu anlaşılmıştır.

Mahkememizce dosyada alınan tüm raporlar birlikte değerlendirilmiş, Serbest Mali Müşavir bilirkişi ..., Bankacılık işlemleri Alanında uzman akademisyen bilirkişi ....ve Nitelikli Hesap uzmanı akademisyen bilirkişi ... tarafından, taraflar arasında yapılan Danışmanlık Hizmet Sözleşmesi nedeniyle tarafların edimlerini yerine getirip getirmedikleri, davacının asıl dosyada ve birleşen dosyada belirttiği miktarda davalı tarafa ödemede bulunup bulunmadığı, ödemede bulunmuş ise bu ödemeyi davalıdan talep edip edemeyeceği, davacının davalıdan alacaklı olup olmadığı, alacaklı ise miktarı hususlarında düzenlenen 26/01/2022 havale tarihli heyet raporunun ve 12/05/2022 havale tarihli ek raporun 3 kişilik bilirkişi kurulu tarafından düzenlenmiş olması, sözleşme maddelerinin titiz bir şekilde irdelenerek somut olaya uygun bir şekilde değerlendirme yapılmış olması hususları göz önünde bulundurularak bu rapora mahkememizce itibar edilmiş ve hükme esas alınmıştır.

Mahkememiz asıl dosyası yönünden; taraflar arasında 10/07/2015 tarihli finansal danışmanlık sözleşmesi akdedildiği, bu sözleşme kapsamında davacı tarafça davalıya 15.000 Euro+KDV ödendiği, bunun taraf defterlerinde 52.487,58 TL olarak kayıt altına alındığı, davacı tarafça, davalıya iş bu ödeme yapılmasına rağmen davalının kredi temini yönünde edimlerini yerine getirmediğini iddia ettiği ancak 26/01/2022 tarihli hükme esas alınan bilirkişi heyeti raporunda da belirtildiği üzere sözleşmenin 7. Maddesi kapsamında kaynak sağlama garantisi verilmediği, bu ücretin masrafların karşılanması amacıyla verilen vekalet ücreti olduğu, davalı şirketin davacı ve dava dışı şirketler için yurtdışından kredi temin etme girişimlerinde bulunduğu için davacı tarafça bu bedelin davalıdan talep edilemeyeceği kanaatine varılarak asıl davanın reddine karar verilmiştir.

Birleşen dosya yönünden ise; birleşen davada davacı tarafça talep edilen 15.000 USD karşılığı 45.075,00 TL bedelin yine aynı sözleşmede limit performans ücreti olarak nitelendirildiği, ek sözleşme 7. Maddesinde mali kaynak sağlanamazsa bu bedelin iadesinin taraflarca kararlaştırıldığı, ancak davalı tarafça mali kaynak sağlanmadığının taraflarca da kabul edildiği, bu hususun hükme esas alınan bilirkişi heyeti raporu ile de ortaya konulduğu, davacının bu bedeli davalı şirkete gönderdiğinin sabit olduğu, her ne kadar davalı taraf sözleşmenin .... ile yapıldığını, kendileri ile yapılmadığını, gönderilen paranın hemen .... hesabına aktarıldığını savunmuş ise de; sözleşmenin taraflar arasında imzalandığı, paranın ....'na sonradan gönderilmesinin, davalı şirketi iade yükümlülüğünden kurtarmayacağı, davalının davacı aleyhine sebepsiz zenginleştiği kanaatine varılarak birleşen davanın kabulüne karar verilmiş aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur." gerekçesi ile; "1-MAHKEMEMİZİN 2017/763 ESAS SAYILI DOSYASI YÖNÜNDEN; DAVANIN REDDİNE,

BİRLEŞEN İzmir 4. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2017/1032 esas sayılı dosyası yönünden;

DAVANIN KABULÜ İLE;

45.075,00 Tl nin 22/09/2015 tarihinden itibaren işleyecek avans faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine," şeklinde karar verilmiştir.

Mahkeme kararına karşı davacı ve davalı vekili tarafından istinaf kanun yoluna başvurulmuştur.

İSTİNAF BAŞVURU SEBEPLERİ:

Asıl dosya davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; davalı şirketin Fon Tedariği için Hizmet Sözleşmesi ile finansman temininin sağlanması yönünde 3.madde ile belirlenen müşavirlik ve finansal danışmanlık hizmetlerini sağlamayı taahhüt ettiklerini, müvekkili şirket tarafından davalı tarafa danışmanlık ücreti olarak 15.000 Euro+KDV ödendiğini, davalı şirket hesabına 10/07/2015 tarihinde 15.000 Euro karşılığı 44.575,50 TL ödeme yapıldığını, KDV'sinin şirket hesabına ayrıca yatırıldığını, Finansal Danışmanlık Hizmet Bedeli olarak düzenlenen 10/07/2015 tarihli faturanın hizmet gelir adıyla davalı şirketin ticari defter kayıtlarına işlenmiş olduğunun bilirkişi incelemesi ile de tespit edildiğini, aynı heyetin 02/10/2019 tarihli ek raporda davalı tarafından fatura düzenlenen bir işte davalının, kendisi tarafından fatura düzenlenmesine rağmen sorumlu olmadığını beyan etmesinin fiiliyatla uyuşmayacağının belirtilerek asıl davaya ilişkin değerlendirmelerde değiştirilecek bir husus bulunmadığının mütalaa edildiğini, 26/02/2020 tarihli ikinci ek raporda ise incelenen defterlerde tespit edilen hususların asıl ve ek rapora aktarılmış olduğunu, asıl ve ek rapordaki görüşlerde değişiklik olmadığının belirtildiğini, bilirkişi raporlarında yer alan hukuka aykırı değerlendirmelere taraflarınca itiraz edildiğini, sözleşmede kredi sağlama garantisi olup olmamasının davalı şirketin sözleşmeyle yüklenmiş olduğu edimi ifa etmemesi halinde bedelini iade etmeyebileceği şeklinde yorumlanamayacağını, faturanın deftere işlenmiş olmasının sözleşmeyle üstlenilen işin yerine getirilmiş olduğunu göstermeyeceği istinaf başvuru sebebi olarak ileri sürmüştür.

Birleşen dosya davalı vekili istinaf dilekçesinde özetle; delilleri arasında bulunan İşletme Sermayesi Yönetim Hesabı Kredi Sözleşmesinin önemini belirtmelerine rağmen yargılama boyunca mahkeme ve bilirkişiler tarafından dikkate alınmadığını, davaya konu alacak iddiasının sözleşmenin 2.maddesinin "k" bendine istinaden yapılan ödemeye ilişkin olduğunu, davaya konu 53.724,12 TL tutarındaki alacağın ise 22/09/2015 tarihinde davalı şirkete gönderildiğini, aynı gün dava dışı üçüncü kişi ....'a gönderildiğini, yapılan incelemede, bu gönderinin davacı şirket yetkilileri talimatı çerçevesinde olmadığı sonucuna varıldığını ancak, bu hususun taraflarınca kabulünün mümkün olmadığını, sözleşme metninde, bu davaya konu miktara ilişkin olarak "ödenmiştir" denilmekte ve altında imzası bulunan davacı şirketin bu kabulü ve davalı şirketin yanında İsviçre merkezl..... yetkilisi olarak ....'nun da imzası ile artık bu ödemenin davacı talimatıyla (dolaylı olarak) ....'na yapılmış olduğu ve davaya konu alacak talebinin dava konusu edilecekse ancak bu kişiye yönlendirilmesi gerektiğine dair yazılı kesin delil teşkil ettiğini, davaya konu edilen para tamamen davacının talimatına istinaden gönderildiğine göre, davacının eğer bu parayı, sözleşme şartlarının yerine getirilmediği gerekçesiyle iade edilmesini talep edecekse, burada muhatap olacağı kişinin davalı müvekkil şirket değilde, paranın asıl gönderildiği kişi olan .... olacağının da açık olduğunu istinaf başvuru sebebi olarak ileri sürmüştür.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE:

Asıl ve birleşen dava, hizmet sözleşmesinden kaynaklı alacak istemlerine ilişkindir.

İstinaf kanun yolu başvurusuna konu edilen karar hakkında; 6100 sayılı HMK'nın 355. maddesindeki düzenleme gereğince, istinaf dilekçesinde belirtilen nedenler ve kamu düzenine ilişkin aykırılık bulunup bulunmadığı hususlarıyla sınırlı olarak inceleme yapılmıştır.

TMK'nın 6. maddesinde "Kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, taraflardan her biri, hakkını dayandırdığı olguların varlığını ispatla yükümlüdür." denmektedir. İspat yükü başlıklı HMK'nın 190. maddesi " (1) İspat yükü, kanunda özel bir düzenleme bulunmadıkça, iddia edilen vakıaya bağlanan hukuki sonuçtan kendi lehine hak çıkaran tarafa aittir.

(2) Kanuni bir karineye dayanan taraf, sadece karinenin temelini oluşturan vakıaya ilişkin ispat yükü altındadır. Kanunda öngörülen istisnalar dışında, karşı taraf, kanuni karinenin aksini ispat edebilir. " şeklinde düzenlenmiştir.

İspat yükü üzerine düşen taraf ancak ispata “elverişli” deliller ile iddiasının haklılığını kanıtlayabilir. Kanun koyucu HMK’nın 200. maddesinde belli miktarın üzerindeki uyuşmazlıklar yönünden bir hakkın doğumu, düşürülmesi, devri, değiştirilmesi, yenilenmesi, ertelenmesi, ikrarı ve itfası amacıyla yapılan hukukî işlemlerin senetle ispatını zorunlu kılmış ve bu miktar dâhilinde kalan bir alacağın takdiri delillerle ispatına imkân vermemiştir. Nitekim aynı hususlara Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 28.09.2021 tarihli ve 2017/(19)11-936 E., 2021/1090 K. sayılı kararında da değinilmiştir.

İspat yükü ilk önce kural olarak davacıya düşer; yani davacı davasını dayandırdığı olguları ispat etmelidir. Hâkimin kendisine ispat yükü düştüğünü bildirdiği taraf, uyuşmazlık konusu olguyu ispat edemezse davayı kaybeder. O taraf davacı ise davası reddedilir, davalı ise mahkûm edilir.

Bir satım ilişkisinde satıcı taraf sattığı malın-hizmetin miktarını ve alıcıya teslimini, alıcı ise yaptığı ödemeleri usulüne uygun bir şekilde ispat etmek zorundadır.

Dosya kapsamındaki yazı, belge ve bilgilere, yasaya uygun gerektirici nedenlere, ilk derece mahkemesi kararının gerekçesinde dayanılan delillerle, delillerin tartışılması sonucu maddi olay ve hukuki değerlendirmede usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına; incelemenin istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılıp, kamu düzenine herhangi bir aykırılığın da bulunmamasına, denetime elverişli bilirkişi heyeti raporu doğrultusunda karar verildiğinin, asıl dava dosyasında davalı şirketin kredi temin girişiminin olduğu, yatırımcıyı belirlediği, işlemleri takip ettiği, sözleşme gereği edimlerini yerine getirdiği ve sebepsiz zenginleşmediğinin, birleşen dosyada davacı tarafça talep edilen bedelin sözleşmede limit performans ücreti olarak nitelendirildiğinin, mali kaynak sağlanamazsa bu bedelin iadesinin taraflarca kararlaştırıldığının, mali kaynak sağlanmadığının tarafların kabulünde olduğunun ve iadenin yapılmadığının anlaşılmasına göre asıl dosya davacı vekilinin ve birleşen dosya davalı vekilinin tüm istinaf itirazları yerinde görülmediğinden 6100 sayılı HMK'nın 353/1,b.1 maddesi uyarınca istinaf başvurularının esastan reddine karar vermek gerekmiştir.

HÜKÜM : Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-İzmir 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 31/05/2022 tarih, 2017/763 Esas ve 2022/432 Karar sayılı kararına karşı asıl dava davacı vekili ile birleşen dava davalı vekilinin istinaf başvuru sebeplerinin HMK'nın 353/1-b-1. maddesi uyarınca ESASTAN REDDİNE,

2-İstinaf kanun yoluna başvuran asıl dava davacısından alınması gereken 732,00 TL istinaf harcından başlangıçta alınan 80,70 TL'nin mahsubu ile bakiye kalan 651,30 TL'nin asıl dosya davacısından alınarak hazineye gelir kaydına,

3-İstinaf kanun yoluna başvuran birleşen dava davalısından alınması gereken 3.079,07 TL istinaf harcından başlangıçta alınan 770,00 TL'nin mahsubu ile bakiye kalan 2.309,07 TL'nin birleşen dava davalısından alınarak hazineye gelir kaydına,

4-Taraflarca yapılan istinaf masrafının üzerinde bırakılmasına,

5-Artan gider avansının karar kesinleştiğinde yatırana iadesine,

6-İstinaf yargılamasında duruşma açılmadığından karşı taraf yararına vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

7-Kararın Dairemizce taraflara re'sen tebliğine,

Dair, dosya üzerinde HMK'nın 353/1-b-1. maddesi uyarınca yapılan inceleme sonucunda; HMK'nın 361/1. maddesi gereğince gerekçeli kararın tebliğinden itibaren iki hafta içerisinde Yargıtay'a temyiz yolu açık olmak üzere oy birliği ile karar verildi. 05/03/2026